

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 123

Octombrie 2009

---

## ***Tebieti Mühafize Cemiyeti și Israfilov c. Azerbaidjanului - 37083/03***

Hotărâre din 8.10.2009 [Secția I-a]

### **Articolul 11**

#### **Articolul 11-1**

#### **Libertatea de asociere**

Dizolvarea unei asociații pe motiv că aceasta ar fi încălcat legea și propriul statut: *violare*

*În fapt:* Asociația reclamantă a fost înregistrată de Ministerul Justiției (ministerul) în 1995. Conform propriului statut, aceasta trebuia să organizeze adunarea generală o dată la cinci ani, ceea ce nu a făcut decât în 2002. Două săptămâni mai târziu, aceasta a primit de la minister o scrisoare prin care era rugată să remedieze încălcările prevederilor din legislația națională și a propriului statut. Asociația a răspuns că a convocat adunarea și a întreprins măsuri pentru a asigura conformitatea statutului său cerințelor legale. Ministerul a emis al doilea avertisment, care raporta iregularități cu privire la convocarea reuniunii din august 2002, din cauza, în special, a pretinselor erori în fișierele aderenților și a filialelor asociației. La sfârșitul lunii octombrie 2002, a fost expediat cel de al treilea avertisment care releva că nu a fost prezentată nicio informație cu privire la cerințele înaintate în primele două scrisori. Al treilea avertisment, de asemenea, indica că asociația a încălcat interdicția legală în adresa asociațiilor publice de a se amesteca în activitățile societăților private. În martie 2003, ministerul a obținut o decizie judecătorească de dizolvare a asociației pentru omisiunea de a remedia încălcările invocate în cele trei scrisori de avertisment. Asociația a fost dizolvată urmare a unui recurs depus de către aceasta și respins.

*În drept* – Articolul 11: Curtea este dispusă să admită că dizolvarea asociației reclamante urmărea un scop legitim constând în protecția drepturilor și libertăților altora. Întrebarea dacă această ingerință era prevăzută de lege, trebuie să fie

examinată în același timp cu întrebarea – mai largă și strâns legată de primul punct – dacă aceasta era necesară într-o societate democratică. Apar întrebări privind previzibilitatea legii, care era redactată în termeni generali și părea să confere o amplă libertate de acțiune Ministerului Justiției. În mod straniu, noțiunea de activitate „incompatibilă cu obiectivele” legii privind organizațiile neguvernamentale, care pare să cuprindă un ansamblu nelimitat de întrebări, având în vedere severitatea unicei sancțiuni posibile – dizolvarea obligatorie –, ar fi trebuit să fie definită cu precizie. În plus, nu existau reguli clare care ar reglementa întrebări ca întinderea puterii de intervenție a ministerului în conducerea și activitățile interne a unei asociații, procedura a fi urmată pentru a efectua o inspecție sau termenul acordat pentru remedierea unei eventuale curențe. Autoritățile interne pentru a-și justifica decizia de dizolvare a asociației, au invocat că aceasta ar fi încălcat unele reguli de administrare internă și că a fost implicată în activități ilegale. În ceea ce privește primul motiv, Curtea observă că libertatea de asociere nu împiedică statele să stabilească reguli și prescripții în domeniul conducerii și administrării întreprinderilor și după aceasta să se asigure că sunt respectate. Asemenea reguli garantează drepturile aderenților de a participa la gestionarea și la activitățile asociației, cât și de a împiedica o utilizare abuzivă a statului juridic, de care beneficiază entitățile necomerciale și de privilegiile economice aferente. Asociația reclamantă a comis în mod vădit o greșeală, prin omisiunea de a convoca adunarea generală timp de șapte ani și de a-și aduce statutul în conformitate cu legislația națională. Totuși, înainte de primul avertisment, asociația reclamantă a încercat să îndrepte situația prin convocarea unei adunări generale și ar fi trebuit să i se acorde o veritabilă șansă pentru a remedia curențele. Dimpotrivă, acuzațiile s-au extins asupra altor încălcări și ministerul a emis două alte avertismente într-o perioadă relativ scurtă, acordând de fiecare dată asociației un termen de numai zece zile pentru a remedia situația și fără a oferi precizări privind măsurile cerute. În orice caz, nu pare să fie justificat ca ministrul să intervină în funcționarea internă a asociației așa cum a făcut-o în ultimele două avertismente, în special, în absența plângerilor din partea aderenților. Dacă este legitim ca statele să precizeze un minim de cerințe privind rolul și structura organelor de conducere a unei asociații, nu aparține autorităților să vegheze asupra respectării fiecărei formalități prevăzute în statutul propriu al unei asociații. În orice caz, instanțele naționale nu au dus o anchetă independentă privind încălcările invocate de asociație, ci doar au admis, fără a pune la îndoială, concluziile agentului de la Ministerul Justiției; prin urmare, nu existau probe serioase că aceste deficiențe erau reale sau că constituiau un motiv imperios de ingerință. Astfel, autoritățile naționale nu au justificat ingerința prin motive pertinente și suficiente. În cele din urmă, dizolvarea a fost un răspuns disproporționat la simplă încălcare a respectării unor reguli de gestionare internă și urma să fie luate măsuri mai puțin radicale. În ceea ce privește al doilea motiv, și anume participarea la activități ilegale, acuzațiile erau extrem de vagi, expuse succint și lipsite de precizie. Instanțele naționale au ținut cont doar de argumentele ministerului, fără a examina nicio probă directă a unei eventuale încălcări și fără a audia depozițiile martorilor sau a pretinselor victime. În concluzie, acuzațiile în cauză nu au fost probate și decizia de dizolvare a asociației reclamante în baza acestui motiv a fost cu adevărat arbitrară.

*Concluzie* : violare (unanimitate).

Articolul 41 : 8 000 EUR pentru prejudiciul moral.

\* În temeiul articolului 31 din legea privind organizațiile neguvernamentale, un avertisment poate fi adresat oricărui ONG care a comis „acte incompatibile cu obiectivele” legii. O hotărâre judecătorească de dizolvare poate fi emisă dacă ONG-ul în cauză primește mai mult de două avertismente scrise timp de un an.

---

## **© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodusă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul Fiduciar pentru Drepturile Omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

## **© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012**

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).

## **© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe ([www.coe.int/humanrightstrustfund](http://www.coe.int/humanrightstrustfund)). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : [publishing@echr.coe.int](mailto:publishing@echr.coe.int).